

[Startside](#) > ... > [Anlæggelse Af Retssag](#) > [Retshjælp](#) > Belgium

Retshjælp

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Hvilke omkostninger er der forbundet med retssager, og hvem skal normalt afholde dem?

Dette begreb, der i juridisk jargon betegnes som "sagsomkostninger", omfatter flere elementer, der er fastsat i retsplejelovens artikel 1018.

Sagsomkostningerne omfatter:

1. diverse gebyrer, retsgebyrer og registreringsgebyrer samt stempelafgifter betalt inden ophævelsen af loven om stempelafgifter
2. omkostninger, herunder gebyrer og salærer, vedrørende retslige dokumenter
3. gebyr for domsudskrift
4. udgifter til alle foranstaltninger til sagens oplysning, navnlig honorarer til vidner og sagkyndige
5. rejse- og opholdsudgifter for dommere, justitssekretærer og sagens parter, når retten kræver, at de rejser, samt gebyrer til dokumenter, når disse udelukkende udarbejdes med henblik på retssagen
6. et proceduresalær som omhandlet i artikel 1022
7. honorarer, salærer og omkostninger til en forligsmand udpeget i henhold til artikel 1734
8. det bidrag, der er omhandlet i artikel 4, stk. 2, i lov af 19. marts 2017 om oprettelse af en fond til bevilling af sekundær retshjælp.

Proceduresalæret er det faste bidrag til advokaters omkostninger og honorar, som den vindende part kan kræve af den tabende part.

Hvem kan ansøge om erstatning for proceduresalæret?

Proceduresalæret er fastsat i retsplejelovens artikel 1022. Der er tale om et fast bidrag til den vindende parts advokats omkostninger og honorar.

Efter anmodning fra en af parterne, som kan fremsættes på grundlag af en forespørgsel fra rettens side, kan retten ved afgørelse, der indeholder en særlig begrundelse, enten nedsætte eller forhøje salæret. Dog skal de maksimums- og minimumsbeløb, der er fastsat af kongen, respekteres. Retten skal ved sin afgørelse tage hensyn til:

- den tabende parts økonomiske formåen med henblik på at nedsætte salæret
- sagens kompleksitet
- kontraktmæssigt fastsatte salærer til den vindende part
- situationens åbenbart urimelige karakter.

2 Hvad er retshjælp helt præcist?

Retshjælpen består af flere dele:

- Alle har mulighed for gratis juridisk rådgivning (primær retshjælp). Denne rådgivning ydes af en autoriseret advokat.
- Visse kategorier af personer kan endvidere få gratis advokatbistand i forbindelse med behandlingen af en sag i alle juridiske spørgsmål (sekundær retshjælp). Disse advokater er frivillige. De leverer de samme ydelser til deres klienter som inden for rammerne af betalt retshjælp: rådgivning, bistand og repræsentation i retssager, forvaltningsretlige sager eller mæglingsprocedurer...
- Juridisk bistand består i hel eller delvis fritagelse af personer, der ikke har de nødvendige indtægter til at betale registreringsgebyrer, administrative gebyrer og forsendelsesgebyrer i forbindelse med retslige eller udenretslige sager. Med retshjælpen ydes det arbejde, offentlige og ministerielle embedsmænd (fogeder, notarer osv.) udfører, også gratis. Det samme gælder retssagkyndiges og forligspersoners arbejde.

3 Hvilke betingelser er der for bevilling af retshjælp?

To betingelser skal være opfyldt for at få bevilget sekundær retshjælp:

- Kravet må ikke være åbenbart uantageligt eller åbenbart ugrundet.
- De økonomiske forhold skal svare til [betingelser for adgang](#) som fastsat i artikel 508/13/1 til 508/13/4 (indsat ved lov af 31. juli 2020 om ændring af retsplejeloven med henblik på at forbedre adgangen til sekundær retshjælp og juridisk bistand ved at forhøje de relevante indtægtslofter).

Fuldstændig gratis retshjælp:

enlige: nettomånedssindtægt på under 1 426 EUR

enlige forsørgere eller personer, der indgår i en husstand (gifte eller samlevende): nettomånedssindtægt for husstanden på under 1 717 EUR.

Delvis gratis retshjælp:

enlige: nettomånedssindtægt på mellem 1 426 EUR og 1 717 EUR

enlige forsørgere eller personer, der indgår i en husstand (gifte eller samlevende): nettomånedssindtægt for husstanden på mellem 1 717 EUR og 2 007 EUR.

Modtageren skal betale et maksimumsbeløb på 125 EUR.

Beløbene gælder fra den 1. september 2022.

Der ydes også juridisk bistand til personer, der godtgør, at deres subsistensmidler er utilstrækkelige. Retshjælpskontorets afgørelse om delvis eller fuldstændig gratis sekundær retshjælp udgør et bevis for, at subsistensmidlerne er utilstrækkelige.

4 Ydes der retshjælp i alle typer sager?

Ja.

5 Skal man følge en særlig procedure, hvis man ikke selv kan afholde omkostningerne?

Ja.

I hastesager kan retshjælpskontoret midlertidigt bevilge ansøgeren fuldstændig eller delvis gratis retshjælp uden fremlæggelse af alle eller en del af bilagene. Ansøgeren skal fremlægge bilagene inden for en frist, der fastsættes af retshjælpskontoret, og som ikke må overstige 15 dage fra datoen for afgørelsen. Fremlægges bilagene ikke, ophører retshjælpen automatisk.

Retshjælpskontoret træffer afgørelse om sagens hastende karakter.

En ansøgning om fuldstændig eller delvis gratis sekundær retshjælp indgives mundtligt eller skriftligt af ansøgeren eller dennes advokat til det kompetente lokale retshjælpskontor.

Ansøgningen kan også indgives gennem kompetente myndigheder (Service de coopération internationale civile

du SPF Justice) i henhold til Rådets direktiv 2003/8/EF af 27. januar 2003 for at forbedre adgangen til domstolene i grænseoverskridende tvister ved at fastsætte fælles minimumsregler for retshjælp i forbindelse med sådanne tvister.

6 Hvor kan jeg få et skema til brug for en ansøgning om retshjælp?

Du kan kontakte retshjælpskontoret i din retskreds

- fransktalende kontorer: <https://avocats.be/fr/bureaux-daide-juridique-baj>.
- flamsktalende kontorer: <https://www.advocaat.be/nl/gratis-rechtsbijstand/tweedelijnsbijstand>.

Efter at have kontaktet det kompetente retshjælpskontor fremsender sidstnævnte ansøgningskemaet, der skal udfyldes.

7 Hvilke dokumenter skal indsendes sammen med ansøgningen om retshjælp?

Bilagene varierer alt efter, hvilken kategori af personer du tilhører. Hvis du bor sammen med en eller flere voksne, skal bilagene for disse personers indtægt også fremlægges.

Der kan anmodes om yderligere dokumenter for at kontrollere, om du opfylder betingelserne for at få gratis retshjælp.

Bemærk: Nogle dokumenter har en begrænset gyldighed. De må ikke være ældre end to måneder fra datoen for din ansøgning.

1) Du er i arbejde og er lønmodtager:

- husstandens sammensætning (gyldighed på to måneder)
- seneste skatteuddrag
- to seneste lønsedler (fuld arbejdsmåned)
- lønsedler for det igangværende år med angivelse af bonusser og feriepenge
- attest fra det nationale feriekontor (arbejder)
- attest med angivelse af indtægten for de seneste to måneder (midlertidig arbejdstager).

2) Du er i arbejde og er selvstændig:

- husstandens sammensætning (gyldighed på to måneder)
- seneste skatteuddrag
- attest fra bogholderen med angivelse af den gennemsnitlige nettoindtægt i de seneste tre måneder
- seneste momsangivelse.

3) Du er uarbejdsdygtig:

- husstandens sammensætning (gyldighed på to måneder)
- seneste skatteuddrag
- attest fra det gensidige forsikringselskab med angivelse af de godtgørelser, der er udbetalt i løbet af de seneste to måneder
- årsattest (uarbejdsdygtighed i et år eller mere).

4) Du er gået på pension:

- husstandens sammensætning (gyldighed på to måneder)
- seneste skatteuddrag
- attest fra det nationale pensionskontor (gyldighed på to måneder).

5) Du er arbejdsløs:

- husstandens sammensætning (gyldighed på to måneder)
- seneste skatteuddrag

- attest for arbejdsløshedsunderstøttelse modtaget inden for de seneste to måneder.

6) Du er på offentlig forsørgelse (udbetalt af CPAS):

- attest fra CPAS med angivelse af forsørgelsestype og beløb (gyldighed på to måneder).

7) Du modtager en garanteret mindsteydelse til ældre (GRAPA):

- attest fra ONP med angivelse af ydelsesbeløbet.

8) Du modtager en handicapydelse:

- attest fra SPF med angivelse af ydelsen de seneste to måneder.

9) Du er lejer i socialt boligbyggeri:

- beregningskema for lejen til det sociale boligbyggeri.

10) Du er omfattet af en procedure for kollektiv gældsafvikling:

- husstandens sammensætning (gyldighed på to måneder)
- seneste skatteuddrag
- attest fra *médiateur de dettes* (myndighed, som mægler i gældsspørgsmål) med angivelse af det beløb, du får udbetalt, størrelsen af familieydelser, hvis de indgår i de disponible beløb, og de faste udgifter, der er betalt (gyldighed på to måneder).

11) Du er endnu ikke fyldt 18 år:

- kopi af identitetskort eller andet officielt dokument, der beviser, at du er mindreårig.

12) Du søger om opholdstilladelse:

- ethvert dokument, der attesterer ulovligt ophold (bilag, påbud om at forlade landet, afgørelse om afslag på ophold, pas osv.).

13) Du er tilbageholdt:

- attest for tilbageholdelse.

8 Hvor skal jeg indgive min ansøgning om retshjælp?

Hvis du kender en advokat, der yder gratis sekundær retshjælp, kan du kontakte vedkommende direkte. Indvilliger han/hun i at behandle din sag, vil advokaten anmode retshjælpskontoret om at foretage udnævnelsen.

Kender du ikke en advokat, der yder gratis retshjælp?

Du kan lave en aftale med det kompetente lokale retshjælpskontor med henblik på udnævnelse af en advokat.

9 Hvordan finder jeg ud af, om jeg har ret til retshjælp?

Du vil blive underrettet om retshjælpskontorets afgørelse senest 15 dage efter ansøgningen. Et afslag på ansøgningen skal indeholde en begrundelse herfor. Meddelelsen skal indeholde de oplysninger, der er relevante for indgivelse af den påtænkte klage.

10 Hvad skal jeg gøre, hvis jeg har ret til retshjælp?

Du skal kontakte din advokat eller den advokat, der er udnævnt af retshjælpskontoret.

11 Hvem vælger en advokat til mig, hvis jeg har ret til retshjælp?

Retshjælpskontoret udnævner en advokat fra listen over frivillige retshjælpsadvokater.

12 Dækker retshjælpen alle sagens omkostninger?

Fogedgebyrer, honorarer til sagkyndige, omkostninger til forsendelse og registrering dækkes af retshjælpen. Som det er tilfældet med den sekundære retshjælp, ydes der ikke automatisk retshjælp. Der skal søges om retshjælp ved retshjælpskontoret ved den ret, hvor sagen er anlagt (retsplejelovens artikel 664 ff.).

13 Hvem afholder de øvrige omkostninger, hvis jeg kun har ret til begrænset retshjælp?

Delvis gratis retshjælp betyder ikke, at kun visse ydelser/omkostninger dækkes. Det betyder blot, at modtageren af delvis gratis retshjælp skal betale højst 125 EUR, i modsætning til modtageren af fuldstændig gratis retshjælp, som intet skal betale. Modtagere af fuldstændig eller delvis gratis retshjælp modtager de samme ydelser.

14 Kan der også ydes retshjælp i appelsager?

Ja.

15 Kan et tilsagn om retshjælp tilbagekaldes, før sagen er afsluttet (eller endog efter, at der er truffet en endelig afgørelse i sagen)?

Ja.

Hvis de betingelser, der gjorde det muligt for modtageren at få bevilget fuldstændig eller delvis gratis sekundær retshjælp, ændrer sig, underretter modtageren straks sin advokat, som informerer retshjælpskontoret herom.

Retshjælpskontoret kan også bringe retshjælpen til ophør på grundlag af en begrundet anmodning fra advokaten, hvis advokaten mener, at der ingen merværdi er forbundet med advokatens arbejde.

En anden grund til ophør kunne være: Modtageren samarbejder ikke om at forsvare sine interesser (f.eks. manglende svar på advokatens forespørgsler).

16 Kan jeg anfægte et afslag på retshjælp?

Afvises ansøgningen, er det muligt at indgive en klage til arbejdsretten i første instans ved skriftlig eller mundtlig begæring (til justitskontoret). Klagen skal indgives senest en måned efter meddelelsen af retshjælpskontorets afgørelse.

17 Har ansøgningen om retshjælp den virkning, at forældelsesfristen suspenderes?

Delvis gratis retshjælp betyder ikke, at kun visse ydelser/omkostninger dækkes. Det betyder blot, at modtageren af delvis gratis retshjælp skal betale højst 125 EUR, i modsætning til modtageren af fuldstændig gratis retshjælp, som intet skal betale. Modtagere af fuldstændig eller delvis gratis retshjælp modtager de samme ydelser.

Sidste opdatering: 23/07/2025

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.